

VÄYLÄNHOITOURAKAN YLEISET SOPIMUSEHDOT
2004

31.3.2004

VÄYLÄNHOITOURAKAN YLEISET SOPIMUSEHDOT 2004

SISÄLLYSLUETTELO	Sivu
Käsitteistö	6
Luku 1	9
URAKAN SISÄLTÖ JA LAAJUUS	9
URAKOITSIJAN SUORITUSVELVOLLISUUS	9
1 § Pääsuoritusvelvollisuus	9
2 § Sivovelvollisuudet	9
TILAAJAN JA URAKOITSIJAN YHTEISTOIMINTA	10
3 § Aliurakoitsijoiden hyväksyminen	10
4 § Tilaajan myötävaikutusvelvollisuus	10
LAADUNVARMISTUS	10
5 § Tilaajan laadunvarmistus	10
6 § Urakoitsijan laadunvarmistus	10
SOPIMUSASIAKIRJAT	11
7 § Sopimusasiakirjat täydentävät toisiaan	11
8 § Sopimusasiakirjojen keskinäinen pätevyysjärjestys	11
9 § Vaihtoehtoiset velvollisuudet	11
10 § Toteutukselle asetettavat vaatimukset, joista sopimusasiakirjat vaikenevat	11
Luku 2	12
SOPIMUSAIKA SEKÄ SAKKOJEN ARVONVÄHENNYSTEN JA VAHINGONKORVAUSTEN VAPAUTUKSEEN OIKEUTTAVAT TEKIJÄT	12
11 § Sopimusajan jatkaminen	12
12 § Tilaajan myötävaikutusvelvollisuuden laiminlyönti	12
13 § Ylivoimainen este	12
14 § Haitan tai esteen rajoittaminen	13
15 § Menettelytapamääräyksiä	13
Luku 3	13
VASTUU	13
SOPIJAPUOLTEN VASTUU	13
16 § Yleinen vastuu	13
17 § Vastuun sisältö	14
URAKOITSIJAN VASTUU	14
18 § Vastuun laajuus	14

19 § Vastuu virheellisestä työsuorituksesta tai työntuloksesta	14
20 § Vastuu kolmannelle henkilölle	14
21 § Vastuu urakka-alueesta hankituista tiedoista	15
22 § Huomautuksentekovelvollisuuden täyttämisen vaikutus vastuuseen	15
TILAJAAN VASTUU	15
23 § Vastuun laajuus	15
24 § Vastuu tilaajan aiheuttamista lisäkustannuksista	15
Luku 4	16
VAKUUDET JA VAKUUTUKSET	16
VAKUUDET	16
25 § Urakoitsijan vakuudet tilaajalle	16
26 § Tilaajan vakuudenantovelvollisuus	16
VAKUUTUKSET	16
27 § Urakkakohteen vakuuttaminen	16
Luku 5	17
MAKSUVELVOLLISUUS	17
28 § Urakkahinta	17
29 § Urakkahinnan maksaminen	17
30 § Viivästyskorko	17
31 § Kuittaukset ja pidätykset	17
Luku 6	18
HINTAMUUTOKSET	18
32 § Muutostyövelvollisuus	18
33 § Yksikköhintaperusteisten töiden määrämuutokset	18
34 § Lisätyöt	18
35 § Omakustannushinta	19
36 § Indeksien vaikutus urakkahintaan	19
37 § Hintojen ja palkkojen muuttamisen vaikutus urakkahintaan	19
38 § Ylivoimaisen esteen vaikutus urakkahintaan	20
Luku 7	20
ORGANISAATIOT	20
TYÖNJOHTO	20
39 § Urakoitsijan työjohtoa ja henkilöstöä koskevat määräykset	20
40 § Työsuojelu	21

VALVONTA	21
41 § Tilaajan edustajat ja heidän valtuutensa	21
42 § Väylänhoitotyön valvojat	21
43 § Valvonnan toteuttaminen	21
44 § Valvonnan vaikutus vastuuseen	22
Luku 8	22
YHTEISET KOKOUKSET JA TOIMITUKSET	22
KOKOUKSET JA TARKASTUKSET	22
45 § Urakkaneuvottelu	22
46 § Urakkasuoritukseen liittyvät katselmukset	22
47 § Työmaakokoukset	23
VASTAANOTTO	23
48 § Vastaanottotarkastus	23
49 § Tarkastuksen perusteella urakoitsijalle jäävät toimenpiteet	24
50 § Taloudellinen loppuselvitys	24
KIRJAUKSET	24
51 § Työmaapäiväkirja ja siihen tehtävät huomaukset	24
52 § Tarkastuspöytäkirjat	24
53 § Pöytäkirjojen tarkastaminen	25
Luku 9	25
SOPIMUKSEN PURKAMINEN JA SIIRTÄMINEN	25
TILAAJAN OIKEUS PURKAA SOPIMUS	25
54 § Urakoitsijan sopimusrikkomus	25
55 § Urakoitsijan konkurssi tai suorituskyvyttömyys	25
56 § Ylivoimainen este	26
57 § Urakoitsijan kuolema	26
58 § Työmaan haltuunotto sekä tavaran ja välineiden käytön korvaaminen	26
59 § Tilisuhteiden selvittäminen	27
URAKOITSIJAN OIKEUS PURKAA SOPIMUS	27
60 § Tilaajan velvollisuuksien laiminlyönti	27
61 § Ylivoimainen este	27
62 § Urakoitsijan suorittaman purkamisen tai keskeyttämisen vaikutus	27
TAKAAJAN OIKEUS	28
63 § Urakan saattaminen loppuun takaajan toimesta	28
SOPIMUKSEN SIIRTÄMINEN	28
64 § Sopimuksen siirtäminen	28

Luku 10	28
ERIMIELISYYDET JA NIIDEN RATKAISEMINEN	28
65 § Yleinen periaate	28
66 § Riidanalainen suoritus	28
67 § Oikeus urakoitsijan laiminlyönnin korjaamiseen	29
68 § Riitaisuuksien ratkaiseminen	29

KÄSITTEISTÖ

Alkukatselmus

tilaajan ja urakoitsijan yhteinen katselmustilaisuus, jossa todetaan määritellyn aluekonaisuuden, rakenteiden, laitteiden yms. kunto ennen sopimusajan alkamista.

Asiakirja

kirjallinen tai kuvallinen esitys taikka sellainen sähköisesti tai muulla vastaavalla tavalla aikaansaatu esitys, joka on luettavissa, kuunneltavissa tai muutoin ymmärrettävissä teknisin apuvälinein.

Hoito(huolto)tehtävä

urakoitsijan suorittama hoito(huolto)työsuoritus hankintoineen sovitun rakenteen tai laitteen pitämiseksi käyttökunnossa.

Kunnossapito(kunnostus)tehtävä

urakoitsijan suorittama korjaustyösuoritus hankintoineen sovitun rakenteen tai laitteen palauttamiseksi alkuperäistä vastaavaan / käyttökelpoiseen kuntoon.

Lisätyö

urakoitsijan suoritus, joka urakkasopimuksen mukaan ei alun perin kuulu hänen suoritusvelvollisuuteensa.

Loppukatselmus

tilaajan ja urakoitsijan yhteinen katselmustilaisuus, jossa todetaan määritellyn aluekonaisuuden, rakenteiden, laitteiden yms. kunto sopimusajan päättyessä.

Muutostyö

(muutos, lisäys tai vähennys); sopimuksen mukaisten lähtötietojen / suunnitelmien muuttamisesta aiheutuva urakoitsijan suorituksen muutos.

Pääurakoitsija

tilaajaan sopimussuhteessa oleva urakoitsija, joka sopimusasiakirjoissa on nimetty pääurakoitsijaksi ja jolle sopimuksen mukaisessa laajuudessa kuuluvat alueurakan johdovelvollisuudet.

Sopimusaika

urakkasopimukseen merkitty aika alueurakan tehtävien alkamisesta niiden päättymiseen.

Sopimusasiakirjat

urakkasopimus siinä noudatettavaksi sovittuine asiakirjoinen sekä niihin sopimuskana erillisellä sopimuksella liitetyt asiakirjat.

Kaupalliset asiakirjat: sopimuksen taloudellista ja juridista sisältöä koskevat asiakirjat, jotka sopimuksessa tai näissä sopimusehdoissa on lueteltu kaupallisiksi asiakirjoiksi.

Tekniset asiakirjat: tehtävän/työn sisältöä, laatua ja suoritusta koskevat asiakirjat, jotka sopimuksessa tai näissä sopimusehdoissa on lueteltu teknisiksi asiakirjoiksi.

Suunnitelma asiakirjat: tehtävän/työn sisältöä, laatua, laajuutta ja suoritusta koskevat asiakirjat kuten tekniset asiakirjat, määrä- ja mittaluettelot.

Tehtäväalue

alue, kohde, jolla yksittäisen tehtävän työt tehdään ja joka on urakoitsijan käytettävissä toimenpideajan.

Tehtävän toimenpideaika

aika, jonka kuluessa nimetty tehtävä tulee olla loppuun suoritettu.

Tehtävän/työn aloitusaika

ajankohta, jolloin nimetyn tehtävän/työn suorituksen viimeistään tulee käynnistyä.

Tilaaaja

urakoitsijan sopimuskumppani, joka on tilannut urakkasuorituksen. Tilaajana voi toimia myös urakoitsija.

Työkohtainen selostus tai -tarkennus

asiakirja, joka sisältää väylänhoitourakan tehtävien sisältöä koskevia vaatimuksia ja määräyksiä tehtävän aloitusajasta ja laadusta.

Urakan alue

määritelty aluekokonaisuus, johon hoito(huolto)- ja kunnossapito(kunnostus)- tai käyttö- ja muut tehtävät kohdistuvat.

Urakkahinta

urakkasopimuksessa tai muuten sovittu urakoitsijalle maksettava vastike. Urakkahinnassa on eroteltava arvonlisäveroton hinta ja arvonlisävero.

Urakkaneuvottelu

ennen urakkasopimuksen tekoa pidettävä tilaajan ja tarjoajan yhteinen kaikkia tarjouspyyntö- ja tarjousasiakirjoja koskeva neuvottelu, jossa todetaan vallitseeko asiakirjojen ja tarjouksen sisällöstä ja tulkinnasta niin suuri yhteisymmärrys, että urakkasopimus on allekirjoitettavissa.

Urakkaohjelma

tarjouspyyntöön liittyvä sopimusasiakirja, joka sisältää tilaajan ja urakoitsijan väliset hankekohtaisesti esitetyt kaupalliset ehdot ja keskeiset tiedot.

Urakkasopimus

(urakkasopimusasiakirja); tilaajan ja urakoitsijan välinen allekirjoitettu asiakirja tietyn palvelun tuottamista sovittua hintaa tai veloitusperustetta vastaan.

Urakoitsija

tilaajan sopimuskumppani, joka on sitoutunut suorittamaan sopimusasiakirjoissa määritellyt tehtävät/työt.

Vahingonvaara

vastuu vahingosta, joka kohtaa suoritusta ilman, että kumpikaan osapuoli on tahallisesti, tuottamuksellisesti tai laiminlyönnillään sitä aiheuttanut.

Valvoja

tilaajan puolesta työsuoritusta valvova henkilö.

Virhe

tehtävän/työn tuloksessa oleva ominaisuus, joka ei vastaa sovittua suoritusta. Virhe voi ilmetä esimerkiksi vauriona, puutteena ja haittana.

Luku 1

URAKAN SISÄLTÖ JA LAAJUUS

URAKOITSIJAN SUORITUSVELVOLLISUUS

1 § Pääsuoritusvelvollisuus

1. Urakoitsija on velvollinen sovittua urakkahintaa vastaan tekemään kaikki urakkasopimuksen ja siinä noudatettaviksi määrättyjen sopimusasiakirjojen edellyttämät työt ja toimenpiteet sekä aine- ja tarvikehankinnat pitääkseen sopimusasiakirjoissa määrätyn vesiväylästä rakenteet, varusteet ja laitteet koko sopimusajan jatkuvasti sopimusasiakirjojen vaatimusten mukaisina.
2. Urakoitsijan edellä mainittuihin velvollisuuksiin eli urakkaan kuuluvat kaikki suoritukset, joita sovittu työntuloksen aikaansaaminen edellyttää tehtäväksi. Urakoitsija ei kuitenkaan ole velvollinen toteuttamaan tilaajan vaatimuksia sellaisten yksityiskohtien osalta, jotka eivät perustu sopimusasiakirjoista ilmeneviin määräyksiin ja joita huolellinen urakoitsija ei ole urakkahinnassa voinut alalla yleisesti noudatettavan käytännön perusteella ottaa huomioon.
3. Urakoitsijan tulee toimia sopimuksen mukaisissa tehtävissä ammattitaitoisesti ja noudattaa voimassa olevia rakentamista koskevia säädöksiä ja hyvää rakentamistapaa.

2 § Sivovelvollisuudet

Ellei urakkasopimusasiakirjoissa ole toisin sanottu, kuuluu urakoitsijalle ja urakkahintaan seuraavat velvollisuudet:

- a) tavoitettavissa olo ja hoitotöiden aloittamisvalmius urakka-asiakirjoissa tarkemmin esitettyssä laajuudessa;
- b) työvälineiden ja työssä tarvittavien väliaikaisten apulaitteiden hankkiminen, asentaminen, purkaminen tai poistaminen sekä kaikkien niistä johtuvien käyttö, ym. kulujen maksaminen. Tällaisia laitteita voivat olla mm. veneet ja koneet sekä niiden lisävarusteet ja rakennustelineet;
- c) tarpeen mukaan alueella sijaitsevien johtojen, kaapeleiden sekä erilaisten rakenteiden ja laitteiden paikallistaminen, suojaaminen ja niille mahdollisesti aiheuttamiansa vahinkojen korjaaminen ja/tai korvaaminen. Urakoitsijan on tarvittaessa hankittava johtojen, kaapeleiden ja muiden maanalaisten laitteiden sijaintia koskevat kartat ja muut asiakirjat sekä sovittava suojaamisesta omistajien kanssa;
- d) urakassa tarvittavien merimerkkien asettaminen ja kaikki yleisen liikenteen järjestyksestä johtuvat toimenpiteet sekä urakassa tarvittavien mittausten suorittaminen;
- e) urakan tehtävissä syntyvien jätteen lajittelu ja poisto urakka-alueelta sekä niistä johtuvat mahdolliset verot ja maksut;
- f) urakoitsijan hankittavaksi kuuluvien suunnitelmien ja mahdollisten piirustusten toimittaminen riittävän ajoissa tilaajalle, tilaajan toimenpiteitä varten;
- g) urakoitsijan työsuoritukseen liittyvien lupien hankkiminen;
- h) hoitoalueen töiden järjestely ja yhteensovitus;
- i) urakan aikaisen laadunvarmistuksen hoitaminen urakan laatusuunnitelman mukaisesti ja raportointi tilaajalle;
- j) lainsäädännön tarkoittamat päätoteuttajan työsuojeluvelvollisuudet;
- k) hänen elinkeinotoiminnastaan aiheutuvat yhteiskunnalliset maksuvelvoitteet;

- l) urakoitsijan tätä alueurakkaa koskeviin muihin sopimuksiinsa perustuvat velvollisuudet;
- m) urakan vakuuttaminen 27 §:n mukaisesti.

TILAAJAN JA URAKOITSIJAN YHTEISTOIMINTA

3 § Aliurakoitsijoiden hyväksyttäminen

Urakoitsijan on esitettävä tilaajan hyväksyttäväksi aliurakoitsijansa riittävän ajoissa ennen näiden ottamista. Hyväksymisestä kieltäytyminen voi tapahtua vain pätevistä syistä. Pätevänä syynä pidetään mm. verojen ja työnantajamaksujen laiminlyöntiä sekä laadunvarmistuksen puutetta samoin perustein kuin urakoitsijalta itseltään on vaadittu. Tilaajan hyväksyminen ei kutienkaan vähennä tältä osin urakoitsijan vastuuta.

4 § Tilaajan myötävaikutusvelvollisuus

1. Tilaajan myötävaikutusvelvollisuutena on huolehtia, että väylänhoitourakan aikana tilaajan tekemät tai teettämät muut työt eivät tarpeettomasti häiritse urakoitsijan suoritusta ja että urakoitsija pystyy ilman suurempaa haittaa täyttämään oman suorituksensa.
2. Tilaajan myötävaikutusvelvollisuutena on toimittaa ajoissa urakoitsijalle ne materiaalit, joiden hankkiminen on sovittu tilaajan tehtäväksi.

LAADUNVARMISTUS

5 § Tilaajan laadunvarmistus

1. Tilaaja varmistaa omin laadunvarmistustoimenpitein hänelle kuuluvien sopimusvelvoitteidensa täyttämisen siten, että urakoitsijalla on niiden puolesta edellytykset täyttää suoritusvelvollisuutensa.
2. Tilaajan valvonta on esitetty 41-44 §:issä.

6 § Urakoitsijan laadunvarmistus

1. Urakoitsijan on noudatettava sopimusasiakirjoissa edellytettyä laadunvarmistusta. Urakoitsijan on viimeistään ennen työn aloitusta kirjallisesti osoitettava, kuinka hän varmistaa suorituksensa laadun. Urakoitsijan on joka tapauksessa meneteltävä siten, että sopimuksen mukainen laatu saavutetaan.
2. Tilaajalla on oikeus saada tieto urakoitsijan käyttämien tärkeimpien aliurakoitsijoiden ja materiaalien valmistajien laadunvarmistuksesta ennen näiden 3 §:n mukaista hyväksymistä.

SOPIMUSASIAKIRJAT

7 § Sopimusasiakirjat täydentävät toisiaan

Sopimusasiakirjat täydentävät toisiaan siten, että yhdessäkin asiakirjassa annettu urakkaan liittyvä määräys katsotaan päteväksi, vaikka se puuttuisi muista sopimusasiakirjoista.

8 § Sopimusasiakirjojen keskinäinen pätevyysjärjestys

1. Jos sopimusasiakirjat ovat sisällöltään ristiriitaisia, on eri asiakirjojen määräysten keskinäinen pätevyysjärjestys urakkasopimuksessa esitetyn mukainen;
2. Jos jonkin yksittäisen sopimusasiakirjan tai asiakirjaryhmän määräykset ovat keskenään risti-riitaisia, pätee viimeksi laadittu asiakirja. Ellei pätevyysjärjestys tällä perusteella ratkea, tilaajalla on urakoitsijaa kuultuaan oikeus ratkaista, mitä niistä on noudatettava. Tämänlaatuinen ristiriitaisuus ei kuitenkaan oikeuta tilaajaa vaatimaan ilman lisäkorvausta enempää kuin mitä voidaan katsoa tarpeelliseksi töiden suorittamiseksi muita töitä vastaavasti.
3. Jos sopimusasiakirjassa on yksilöity viittaus muussa asiakirjassa olevaan määräykseen, tämä määräys pätee samoin kuin viittauksen sisältävässä asiakirjassa oleva määräys.
4. Piirustuksissa olevat mittoja osoittavat merkinnät ovat voimassa ennen piirustuksista mittaamalla saatuja suureita. Piirustuksien ollessa sisällöltään keskenään ristiriidassa, noudatetaan mittakaavaltaan tarkinta piirustusta.
5. Sopijapuoli, joka huomaa sopimusasiakirjoissa määräyksiä, jotka ovat keskenään ristiriitaisia, on velvollinen viipymättä ilmoittamaan tästä toiselle sopijapuolelle.

9 § Vaihtoehtoiset velvollisuudet

Mikäli muissa sopimusasiakirjoissa ei ole toisin sanottu, on urakoitsija oikeutettu käyttämään sopimusasiakirjoissa ilmoitetuista vaihtoehtoista tarkoituksenmukaisimmaksi katsomaansa. Jos näistä vaihtoehtoista on pyydetty eri hintoja, on urakoitsijan katsottava sisällyttäneen tarjouksen kokonaishintaan halvimman vaihtoehdon. Tilaajan määrätessä jonkun muun näistä vaihtoehtoista toteutettavaksi on urakoitsija oikeutettu saamaan vaihtoehtojen välisen hintojen erotuksen.

10 § Toteutukselle asetettavat vaatimukset, joista sopimusasiakirjat vaikenevat

Jos sopimusasiakirjoissa ei ole mainintaa työsuoritukselle tai sen osalle asetettavista vaatimuksista, kuten esim. määrän, laadun tai suoritustavan osalta, urakoitsijan on neuvoteltuaan asiasta tilaajan kanssa noudatettava sopimusasiakirjojen samanlaisista tai rinnastuskelpoisista suorituksista antamia määräyksiä tai näiden puuttuessa vastaavanlaisissa väylänhoitotöissä yleensä noudatettavaa menettelyä hyvän ja kunnollisen työntuloksen aikaansaamiseksi.

Luku 2

SOPIMUSAIKA SEKÄ SAKKOJEN, ARVONVÄHENNYSTEN JA VAHINGONKORVAUSTEN VAPAUTUKSEEN OIKEUTTAVAT TEKIJÄT

11 § Sopimusajan jatkaminen

Urakoitsijalla ei ole mahdollisuutta saada sopimusaikaan pidennystä, ellei muissa sopimusasiakirjoissa ole toisin sanottu.

12 § Tilaaajan myötävaikutusvelvollisuuden laiminlyönti

1. Jos tilaaja aiheuttaa menettelyllään työn viivästymisen tai sen, ettei työtä voida tehdä määräajassa, esim. laiminlyömällä täyttää ajoissa 4 §:ssä mainitut myötävaikutusvelvollisuutensa, ja jos urakoitsija näyttää huomauttaneensa asiasta riittävän ajoissa tilaajalle, urakoitsijalla on oikeus saada vapautus mahdollisista sakoista, vahingonkorvauksista ja mahdollisista arvovähennyksistä kyseisen työn tai tehtävän osalta.
2. Sama oikeus on urakoitsijalla myös, milloin muu tilaajaan sopimussuhteessa oleva urakoitsija tai toimittaja aiheuttaa työn tai tehtävän toteutumisen viivästymiseen johtavan häiriön. Vastuusta vapautuminen edellyttää kuitenkin, että urakoitsija tekee viipymättä huomautuksen tilaajalle ja täyttää omat velvollisuutensa siinä laajuudessa kuin se kulloinkin on mahdollista.

13 § Ylivoimainen este

1. Urakoitsijalla on oikeus saada vapautus sakoista, arvovähennyksistä ja muista vahingonkorvauksista, joita työn keskeyttäminen, tehtävän toteutumatta jääminen tai määräaikaan mennessä tehtävien töiden viivästyminen muuten aiheuttaisi, jos sopimuksen täyttämisen esteenä on jokin seuraavista syistä:
  - a) urakoitsijan, tämän aliurakoitsijan tai –hankkijan työtä estävä lakko tai saarto, tai työnantajajärjestöjen hyväksymä tai päättämä työsulku, tai muu niihin verrattava työtä olennaisesti estävä työtaistelutoimenpide, ellei em. häiriö ole johtunut urakoitsijan sitoumusrikkomuksesta;
  - b) puolustustila- tai valmiuslaissa tai pelastustoimilaissa tarkoitettu poikkeuksellinen olosuhde tai niihin verrattava seikka, joka aiheuttaa urakoitsijalle huomattavia vaikeuksia saada työntekijöitä ja materiaaleja tai muuten estää työn suorittamisen;
  - c) poikkeukselliset urakoitsijan suoritusta olennaisesti haittaavat sääolosuhteet;
  - d) muu sopijapuolista riippumaton poikkeuksellinen ennalta arvaamaton seikka, joka huomattavasti vaikeuttaa urakkasopimuksen velvoitusten täyttämistä, jota sopijapuoli ei ole voinut ottaa edeltäpäin huomioon ja jonka tuottamaa haittaa urakoitsija ei ole voinut kohtuudella poistaa.
2. Sellaisen lakon tai saarron perusteella, joka on aiheutunut siitä, että urakoitsija tai tämän aliurakoitsija on jättänyt täyttämättä työntekijöilleen, näiden järjestöille tai työnantajaliitoille sopimukseen tai lakiin perustuvan velvollisuutensa, urakoitsija ei saa vapautusta sakoista, arvovähennyksistä ja muista vahingonkorvauksista, joita työn keskeyttäminen, tehtävän toteutumatta jääminen tai määräaikaan mennessä tehtävien töiden viivästyminen muuten aiheuttaisi.

3. Urakkahinnasta vähennetään ylivoimaisen esteen takia tekemättä jääneen suorituksen osuutta vastaava määrä.

14 § Haitan tai esteen rajoittaminen

1. Mikäli ilman huomattavia lisäkustannuksia käy päinsä, urakoitsijan on ryhdyttävä kaikkiin vallassaan oleviin samoin kuin tilaajan osoittamiin toimenpiteisiin toimittaa häiritsevän esteen poistamiseksi, mikäli tällaiset toimenpiteet eivät ole työolinsäädännön, työsuojelumääräysten tai työehtosopimusten vastaisia.
2. Siinä tapauksessa, että urakoitsijalle aiheutuu 1. momentissa mainituista toimenpiteistä lisäkustannuksia, urakkasopimuksen osapuolten on sovittava toimenpiteiden suorittamisesta ja niistä aiheutuvista kustannuksista ennen toimenpiteisiin ryhtymistä.

15 § Menettelytapamääräyksiä

1. Kun työmaalla syntyy edellä mainituista syistä johtuva töiden pysähtyminen tai häiriö tai uhka toimenpideaikojen ylittymisestä tai muun sellaisen syyn ilmaantuaessa, jonka johdosta urakoitsija katsoo, että hänellä on oikeus saada kustannusten korvausta (ks.38 §) tai vapautusta säädetyistä vahingonkorvauksista tai sakoista, tulee hänen viipymättä ilmoittaa tästä tilaajalle kirjallisesti uhalla, että hän muussa tapauksessa menettää oikeutensa näihin. Urakoitsijan tulee näyttää häiriön vaikutus toimintaansa.
2. Jos este ei näytä aivan lyhytaikaiselta, urakoitsijan on ehdotettava tilaajalle neuvottelua ja muita toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen vahingon määrän vähentämiseksi ja vahingon suuruuden laskemiseksi.

Luku 3 SOPIJAPUOLTEN VASTUU

16 § Yleinen vastuu

1. Kumpikin sopijapuoli vastaa kaikkien urakkaan kuuluvien velvollisuuksiensa sopimuksen mukaisesta täyttämisestä.
2. Sopijapuoli vastaa mm.:
  - a) lakien ja asetusten sekä niihin rinnastettavien julkisoikeudellisten määräysten noudattamisesta oman suorituksensa osalta;
  - b) laatimistaan suunnitelmista;
  - c) antamistaan määräyksistä ja ohjeista;
  - d) hankkimistaan ja ilmoittamistaan tiedoista ja tutkimustuloksista;
  - e) tekemistään töistä ja hankkimistaan materiaaleista ja tarvikkeista;
  - f) toiselle sopijapuolelle toimittamistaan aineettomista hyödykkeistä, kuten tietoteknisessä muodossa olevista järjestelmistä ja tiedoista ellei muissa sopimusasiakirjoissa ole toisin sanottu;
  - g) tarvitsemastaan paikalleenmittauksesta ja asettamistaan mitoista.
3. Sopijapuoli vastaa alaiensa ja asiantuntijoidensa sekä urakan täyttämässä mahdollisesti käyttämiensä muiden yrittäjien töistä ja toimenpiteistä, mikäli näissä yleisissä sopimusehdoissa tai muissa kaupallisissa asiakirjoissa ei ole muuta sanottu.

17 § Vastuun sisältö

1. Ellei urakkasopimuksessa tai näissä yleisissä sopimusehdoissa muuta määrätä sopijapuolen vastuu käsittää velvollisuuden korvata toiselle sopijapuolelle kaikki ne välittömät vahingot, jotka aiheutuvat siitä, että urakkasopimuksen mukaiset velvollisuudet jäävät jossain suhteessa täyttämättä, tai jotka sopijapuoli muutoin aiheuttaa toiselle sopijapuolelle. Ellei muissa sopimusasiakirjoissa ole toisin sanottu, välillisiä vahinkoja ei korvata.
2. Sopijapuoli ei kuitenkaan vastaa vahingoista, joita tämä ei ole voinut kaikkea mahdollista huolellisuutta noudattamallakaan välttää.
3. Sellaisten laiminlyöntien tai laadunalitusten osalta, joista on asiakirjoissa määrätty erillinen sakko, arvonvähennys tai vastaava, noudatetaan kuitenkin ensisijaisesti näitä määräyksiä. Jos tällainen laiminlyönti tai laadunalitus aiheuttaa tilaajalle vahinkoa, on tilaajalla oikeus saada erikseen määrätyn sakon, arvonvähennyksen tai vastaavan ylittävältä osalta urakoitsijalta korvaus 1 momentin mukaisesti.

URAKOITSIJAN VASTUU

18 § Vastuun laajuus

1. Urakoitsija vastaa oman työsuorituksensa sopimuksenmukaisesta toteuttamisesta 16 ja 17 §:ien mukaisessa laajuudessa.
2. Urakoitsija vastaa muutos- ja lisätöistä samalla tavalla kuin muista sopimuksen perusteella hänelle kuuluvista velvollisuuksista.
3. Urakoitsija vastaa toimintansa ympäristölle aiheuttamista vahingoista ja haitoista urakkasopimuksessa mainituin rajoituksin.
4. Urakoitsijan edellytetään tulkitsevan sopimusasiakirjoissa esitettyjä tietoja alan asiantuntijana.

19 § Vastuu virheellisestä työsuorituksesta tai työntuloksesta

1. Työsuoritus, työntulos tai näiden osa, joka urakan yhteydessä todetaan sopimuksen mukaisia vaatimuksia vastaamattomaksi, on urakoitsijan korjattava tai korvattava uudella suorituksella. Sen lisäksi tilaajalla on oikeus periä urakka-asiakirjoissa yksityiskohtaisesti määritellyt kyseisestä virheestä tai laiminlyönnistä johtuvat sakot tai arvonvähennykset sekä mahdollisesti 17 §:n mukaiset vahingonkorvaukset.
2. Jos edellä tarkoitettu virhe on sellainen, että sen oikaiseminen ei ole välttämätöntä ja sen korjaaminen olisi kustannuksiltaan kohtuutonta, urakoitsija on korjauksen tai uuden suorituksen sijasta velvollinen hyvittämään arvonalennuksen, jonka suuruus määräytyy sopimusasiakirjojen perusteiden mukaan tai niiden puuttuessa erikseen sovittavalla tavalla.

20 § Vastuu kolmannelle henkilölle

Urakan toteuttamisessa kolmannelle henkilölle sekä tämän omaisuudelle mahdollisesti aiheutuvasta vahingosta ja haitasta vastaa urakoitsija. Urakoitsija ei ole kuitenkaan vastuussa vahingosta ja haitasta, joka on tehtävän toteuttamisen väistämätöntä seurauksena ja jota hän ei ole voinut kaikkea mahdollista huolellisuutta noudattamallakaan

välttää. Urakoitsija vastaa kuitenkin vahingosta, josta korvausvelvollisuus lain mukaan syntyy tuottamuksesta riippumatta.

21 § Vastuu urakka-alueesta hankituista tiedoista

Urakoitsijan edellytetään ennen tarjouksen antamista hankkineen urakka-alueesta ja siellä työn suorittamiseen vaikuttavista olosuhteista sellaiset tiedot, jotka saadaan tutustumalla paikalla urakka-alueeseen. Tämä ei kuitenkaan vähennä tilaajan oikeutta eikä 23 §:ssä mainittua vastuuta.

22 § Huomautusentekovelvollisuuden täyttämisen vaikutus vastuuseen

1. Kun urakoitsija havaitsee urakassa käytettäväksi määrätyissä materiaaleissa, välineissä tai tilaajan antamissa määräyksissä virheellisyyksiä, jotka saattavat vaarantaa sopimuksen mukaisen velvoitteen täyttämisen, on hänen tehtävä tästä viipymättä todistettavasti ilmoitus tilaajalle. Jos tilaaja tästä huolimatta vaatii sopimusmääräyksiä noudatettavaksi, urakoitsija tehdessään työn sopimuksen mukaisesti vapautuu vastuusta niihin seikkoihin nähden, joista hän on sanotulla tavalla tehnyt huomautuksen.
2. Jos urakoitsija ei ole havainnut sanotunlaisia virheitä, jotka kuitenkin ovat niin ilmeisiä, että hänen olisi kohtuuden mukaan pitänyt ne havaita ja ilmoittaa niistä 1 momentissa sanotulla tavalla tilaajalle, urakoitsija vastaa omaa tuottamustaan vastaavalta osin näistä virheellisyyksistä. Todistamisvelvollisuus vastuun urakoitsijalle siirtymisestä on tilaajalla.

TILAAJAN VASTUU

23 § Vastuun laajuus

1. Tilaja vastaa oman myötävaikutusvelvollisuutensa sopimuksen mukaisesta täyttämisestä 16 ja 17 §:ien mukaisessa laajuudessa.
2. Ylivoimaisen esteen aiheuttamista häiriöistä urakan toteutuksessa ja niiden seurauksista tilaaja vastaa ainoastaan 38 §:n mukaisesti. Asiakirjoissa esitetyt sanktiot eivät laukea, kun on kysymys 13 §:n mukaisesta tilanteesta.
3. Mikäli kaupallisissa asiakirjoissa ei ole toisin sanottu, ovat tarjouspyyntöasiakirjoissa esitetyt yksikköhintaperusteisten töiden määrät likimääräisiä.

24 § Vastuu tilaajan aiheuttamista lisäkustannuksista

Mikäli urakkasuoritus on tilaajasta aiheutuvasta syystä ollut kokonaan tai osittain keskeytyksissä tai viivästynyt asiakirjoissa mainituista toimenpideajoista tai jos tilaaja on menettelyllään tai laiminlyönneillään muutoin aiheuttanut urakoitsijalle lisäkustannuksia sopimusvelvollisuuden täyttämässä, tilaaja on velvollinen korvaamaan urakoitsijan osoittamat lisäkustannukset.

Luku 4 VAKUUEDET JA VAKUUTUKSET

VAKUUEDET

25 § Urakoitsijan vakuudet tilaajalle

1. Urakkasopimuksen kaikinpuolisesta täyttämisestä urakoitsija on velvollinen antamaan tilaajalle vakuuden. Vakuuden tulee kattaa myös lisä- ja muutostyöt. Vakuudeksi hyväksytään joko raha- tai vakuutuslaitoksen antama omavelkainen takaus, rahalaitokseen tehty rahatalletus tai muu tilaajan hyväksymä vakuus. Talletustodistukseen tai muuhun irtaimeen panttiin on liitettävä pantinantajan panttaussitoumus ja talletustodistukseen lisäksi pankin sitoumus säilyttää tilaajalle panttioikeus talletukseen.
2. Mikäli urakkasopimuksessa ei ole toisin sanottu, on työnaikainen vakuus monivuotisten urakoiden osalta 10 % urakan arvonlisäverottomasta vuosihintojen keskiarvosta ja yksivuotisissa urakoissa yhden vuoden hoitourakan arvonlisäverottomasta hinnasta.
3. Työnaikainen vakuus on annettava tilaajalle ennen kuin urakoitsijalle maksetaan osaakaan urakkahinnasta, kuitenkin viimeistään 21 vuorokauden kuluessa sopimuksen allekirjoittamisesta.
4. Vakuuden on oltava voimassa kolme kuukautta yli sopimusajan.
5. Vakuus on palautettava välittömästi sen jälkeen, kun urakoitsija on täyttänyt vakuuden tarkoittamat velvoitteensa.

26 § Tilaajan vakuudenantovelvollisuus

Tilaajalla ei ole vakuudenantovelvollisuutta.

VAKUUTUKSET

27 § Urakkakohteen vakuuttaminen

1. Mikäli kaupallisissa asiakirjoissa ei ole toisin sanottu, urakoitsija on velvollinen huolehtimaan kustannuksellaan urakkakohteen sekä työtä varten hankittujen rakennustuotteiden ja käyttötarvikkeiden vakuuttamisesta. Vakuutuksen tulee kattaa myös rakennuttajan hankinnat.
2. Mikäli kaupallisissa asiakirjoissa ei ole toisin sanottu, väylänhoitourakoissa urakoitsijan vakuutusvelvollisuus rajoittuu yhden vuoden hoitourakan arvonlisäverottomaan hintaan.
3. Vakuutus otetaan rakennustyövakuutuksena tai muuna vahinkovakuutuksena, joka kattaa kohteelle ennalta arvaamattomasta tapahtumasta kuten tulipalosta ja vahingonteosta aiheutuneet vahingot purku- ja raivauskustannuksineen. Vakuutuksen tulee olla voimassa koko urakka-ajan.
4. Vakuutus on otettava tilaajan nimiin Suomessa yleisesti vakuutustoimintaa harjoittavasta vakavaraisesta vakuutuslaitoksesta. Mikäli kaupallisissa asiakirjoissa ei ole toisin sanottu, vakuutuksen omavastuu saa olla korkeintaan 0,5 % yhden vuoden hoitourakan hinnasta.

5. Vakuutuskirja tai vakuutuslaitoksen antama todistus voimassa olevasta vakuutuksesta on luovutettava tilaajalle ennen kuin työstä maksettavat erät ovat nostettavissa.
6. Kukin urakoitsija vastaa itse rakennusvälineidensä vakuuttamisesta
7. Urakoitsijan on noudatettava vakuutusehtoihin liittyviä suojeluohjeita.
8. Työmaalla toimivalla urakoitsijalla tulee olla voimassa oleva toiminnan vastuuvakuutus.

Luku 5 MAKSUVELVOLLISUUS

28 § Urakkahinta

Urakkahinta on urakkasopimuksessa sovittu urakoitsijalle maksettava vastike. Urakkahinnassa on eroteltava arvonlisäveroton hinta ja arvonlisävero.

29 § Urakkahinnan maksaminen

1. Sopimukseen perustuvat laskut on maksettava, kun lasku on esitetty tilaajalle ja sopimuksen mukaiset velvoitteet on täytetty.
2. Urakoitsijalle maksetaan korvaus suoritetusta työstä urakkasopimuksessa esitetyn mukaisesti. Maksuerät muodostetaan siten, että maksutapahtuma on kerran kuukaudessa.
3. Muutos- ja lisätöistä urakkahintaan aiheutuva lisäys tai vastaavasti hyvitys on suoritettava toiselle sopijapuolelle sopimusasiakirjoissa mainittua maksutapaa ja -aikaa noudattaen, kun muutos- tai lisätö on toteutettu ja lasku esitetty sekä tilaajan puolesta todettu oikeaksi. Korvaus suurehkosta muutos- ja lisätöistä voidaan sopia maksettavaksi useammassa erässä töiden edistymisen mukaan.

30 § Viivästyskorko

Ellei urakkasopimuksessa ole toisin sovittu, tilaaja on velvollinen maksamaan urakoitsijalle korkolain mukaisen vuotuisen viivästyskoron, mikäli tilaaja ei täytä maksuvelvollisuuttaan 14 vuorokauden kuluessa siitä, kun maksukelpoinen lasku on esitetty tilaajalle.

31 § Kuittaukset ja pidätykset

1. Tilaajalla on oikeus periä maksamattomasta urakkahinnasta kuittaamalla urakoitsijan vastuulle kuuluvat urakkasopimuksen mukaiset riidattomat vahingonkorvaukset, sakot, arvonvähennykset ja muut maksuvelvoitteet.
2. Lisäksi tilaajalla on edellä olevien ehtojen estämättä oikeus pidättää urakoitsijalle syntyneestä saatavasta:
  - a) Tästä työstä aiheutuvat kolmannelle henkilölle mahdollisesti suoritettavaksi tulevat korvaukset, joista tilaaja voi työn teettäjänä myöhemmin joutua kolmannelle henkilölle vastuuseen, kunnes tilaajan korvausvelvollisuus on lopullisesti selvinnyt.
  - b) Urakoitsijan vastattavaksi kuuluvan virheen tai puutteen korjaustyötä vastaavan määrän, kunnes urakoitsija on tehnyt korjauksen.

- c) Kohteen keskeneräisyyden varalta kohtuulliseksi katsottavan summan siksi kunnes työ pidätystä vastaavalta osalta on valmistunut ja sopimuksen mukaisesti mitattu ja hyväksytty.
- d) Alihankkijan riidattomat saatavat hyväksytystä työsuorituksesta.

Luku 6

SUUNNITELMA- JA HINTAMUUTOKSET

32 § Muutostyövelvollisuus

1. Urakoitsija on velvollinen toteuttamaan tilaajan vaatimat muutostyöt, elleivät ne olennaisesti muuta urakkasuoritusta toisen luonteiseksi.
2. Muutokset on selvästi osoitettava urakoitsijalle. Urakoitsijan on tehtävä ja tilaajan on käsiteltävä muutostyötä koskeva tarjous viipymättä. Muutosta ei saa ryhtyä toteuttamaan ennen kuin sen sisällöstä ja vaikutuksesta urakkaan on kirjallisesti sovittu. Muutostyöstä johtuvaa lisäystä tai vähennystä urakkahintaan laskettaessa noudatetaan sopimuksesta saatavia hintoja tai näiden puuttuessa vastaavien perusteiden sovitut hintoja.
3. Jos sopimusasiakirjoista ei saada vastaavaa hintaa tai hinnan määräämisperusteita eikä hinnasta voida muuta sopia, on työ tehtävä omakustannushintaan, ellei tilaaja ota sitä toteuttaakseen.
4. Momentin 2 estämättä pienistä ja kiireellisistä muutoksista voi ilman kirjallista sopimusta antaa määräyksen tilaajan 41 §:n 4. momentissa mainitulla tavalla asianmukaisesti valtuuttama henkilö. Määräys on merkittävä työmaapäiväkirjaan. Muutoksen vaikutuksesta urakkahintaan on niin pian kuin mahdollista kirjallisesti sovittava.

33 § Yksikköhintaperusteisten töiden määrämuutokset

1. Urakoitsijan on laadittava yksikköhintaperusteisista määrämättävistä töistä ennakosuunnitelma. Töiden aloittamiselle on urakoitsijan hankittava tilaajan hyväksyntä.
2. Yksikköhintaperusteiset työt toteutetaan tarjotuilla hinnoilla siinäkin tapauksessa, että toteutettavat määrät lisääntyvät tai vähenevät tarjouksessa mainituista määristä ellei muissa sopimusasiakirjoissa ole muuta sanottu. Urakkahinta lisääntyy ja vähenee määrämuutoksia vastaavasti.
3. Mikäli tehtävän määrä lisääntyy tai vähenee enemmän kuin 50 % sopimusasiakirjojen mukaisesta määrästä ja muutos on samalla vähintään 5 % vuotuisesta urakkahinnasta, niin sopijapuolilla on oikeus vaatia yksikköhinnan tarkistusta.

34 § Lisätyöt

Muista kuin 32 § 1. momentin mukaisista lisäyksistä sekä niiden hinnasta, suoritustajasta ja vaikutuksesta urakka-aikaan on sovittava kirjallisesti ennen niihin ryhtymistä.

35 § Omakustannushinta

1. Mikäli kaupallisissa asiakirjoissa ei ole toisin mainittu, omakustannushintaan sisältyy:
  - a) välittömän työnjohdon ja työntekijöiden palkat lakiin tai työehtosopimukseen perustuvine sosiaalikuluneen, matkakustannukset ja päivärahat sekä työkalukorvaukset
  - b) rakennustuotteiden ja käyttötarvikkeiden hinnat kuljetuskustannuksineen;
  - c) aliurakoitsijoille tilaajan hyväksymän sopimuksen perusteella suoritettavat kustannukset;
  - d) rakennusvälineiden kustannukset;
  - e) muut välittömästi työhön kohdistuvat yksilöidyt kustannukset;
  - f) 12 %:n yleiskustannuslisä muille kustannuksille paitsi niille, joissa yleiskustannuslisä sisältyy jo käytettyyn veloitus hintaan. Sivu- ja aliurakoissa yleiskustannusprosentista on sovittava erikseen;
  - g) arvonlisävero verottomista hinnoista laskettuna.
2. Urakoitsijan tulee antaa tilaajan vaatimat tarpeelliset tiedot omakustannushinnan perusteena olevista palkoista, laskuista ja muista näihin verrattavista seikoista
3. Työn suorittamisesta vastuussa olevan jäljempänä 39 §:n 1 momentissa mainitun henkilön palkkaus sekä keskuskonttorin kulut sisältyvät yleiskustannuslisään. Mikäli sopimusasiakirjoissa ei ole työntekijöiden palkoista eikä työvälineiden vuokrasta sovittu, käytetään senhetkisen työalan yleistä palkkatasoa sekä vyövälineiden vuokratasoa.

36 § Indeksien vaikutus urakkahintaan

1. Mikäli urakkahinta on urakkasopimuksessa mainitulla tavalla sidottu indeksiin, suoritetaan kukin maksuerä sopimuksessa mainitun suuruisena, mutta tarkistetaan jälkepäin heti, kun on saatu lasketuksi urakkasopimuksessa mainittu sen kuukauden indeksiluku, johon maksuerään tehtävä tarkistus kohdistuu. Tarkistus tehdään siten, että maksuerä suurenee tai pienenee samassa suhteessa, kuin tarkistusindeksiluku on suurempi tai pienempi kuin sen kuukauden indeksiluku, johon urakkahinta on sidottu.
2. Jos indeksin laskemisperusteita urakkasopimuksen voimassaoloaikana muutetaan, ryhdytään uutta indeksiä soveltamaan heti, kun vanhan indeksin julkaiseminen on lopetettu ja indeksiluku, johon urakkahinta on sidottu, korjataan laskemisperusteiden mukaiseksi.

37 § Hintojen ja palkkojen muuttamisen vaikutus urakkahintaan

1. Ellei urakkasopimuksessa nimenomaan ole toisin sanottu, hinta- ja palkkatason muutokset eivät lisää eivätkä vähennä urakkahintaa.
2. Arvonlisävero maksetaan urakoitsijalle aina todellisen maksettavan veron mukaisesti.
3. Muista kuin 2 momentin mukaisista valtiovallan lainsäädännöllisistä toimenpiteistä (laki, asetus, valtioneuvoston tai ministeriön päätös) johtuvat kustannusmuutokset otetaan huomioon urakkahintaa lisäävänä tai vähentävänä tekijänä vain, jos

niiden yhteisvaikutus on vähintään 0,5 % arvonlisäverottomasta sopimushinnasta. Muutoksen huomioonottamisen edellytyksenä on lisäksi että:

- e) niiden peruste on syntynyt sopimukseen johtaneen tarjouksen antamisen tai sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen
  - f) niitä ei ole tarjoutua tai vastaavasti sopimusta tehtäessä voitu ottaa huomioon ja
  - g) ne ovat sopimuksen käsittämään työhön välittömästi vaikuttavia.
4. Kustannusmuutoksia koskevat vaatimukset on perusteiltaan esitettävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa perusteen syntymisestä. Vastaanottotarkastuksen jälkeen vaatimuksia ei saa kuitenkaan esittää. Urakoitsijan on ilmoitettava kustannusmuutosten laskemiseksi tarvittavat tiedot tilaajalle.
  5. Oikeutta 3 momentissa mainittuun urakkahinnan muutokseen ei sanotulla perusteella kuitenkaan ole kummallakaan sopijapuolella siltä osin, kun se tulee korvauksia sopimuksen indeksiehdon perusteella, eikä laajemmalti kuin kulloinkin voimassa olevat lainsäädännökset sen sallivat.

38 § Ylivoimaisen esteen vaikutus urakkahintaan

1. Mikäli urakka on ollut osittain tai kokonaan keskeytyksissä sopijapuolista riippumattomasta 13 §:ssä mainitusta syystä, lukuun ottamatta sanotun pykälän 1. momentin C-kohdassa mainittua syytä, ja siitä aiheutuu urakoitsijalle vahinkoa, tilaaja korvaa urakoitsijalle keskeytyksestä aiheutuneet vartiointikustannukset, lämmitys- ja muut energiakustannukset sekä työmaan suojaus-, huolto- ja hoitokustannukset.
2. Lisäksi tilaaja osallistuu urakoitsijalle aiheutuneisiin muihin kustannuksiin keskeytysajan työpäivää kohti ensimmäisiltä 5 työpäivältä 2 prosentilla ja sen jälkeisiltä työpäiviltä 1 prosentilla urakan keskimääräisistä päiväkustannuksista, joka lasketaan jakamalla arvonlisäveroton yhden vuoden urakkahinta 365 päivällä.
3. Urakoitsijalla ei ole oikeutta saada tilaajalta muuta korvausta keskeytyksestä.

Luku 7

ORGANISAATIOT

TYÖNJOHTO

39 § Urakoitsijan työnjohtoa ja henkilöstöä koskevat määräykset

1. Urakoitsijalla tulee olla työmaalla sellainen nimetty vastuunalainen ja sopimuksen alaisen tehtävän hallitseva henkilö, jolle tilaajan edustaja voi antaa työtä koskevia määräyksiä yhtä pätevästi kuin suoraan urakoitsijalle. Urakoitsijan edustajan tulee olla tilaajan tavoitettavissa ja aina tarvittaessa työmaalle saatavissa.
2. Urakoitsijalla tulee olla työsuoritusta varten riittävä ja ammattitaitoinen henkilöstö.
3. Kaikilla urakoitsijan palveluksessa olevilla henkilöillä tulee olla henkilön ja työnantajan yksilöivä tunniste.
4. Mikäli urakoitsijan palveluksessa oleva henkilö osoittautuu siinä määrin epäpäteväksi tai sopimattomaksi, että töiden suorittaminen siitä kärsii, eikä asia tilaajan

kirjallisestakaan huomautuksesta korjaannu, on tällainen henkilö korvattava toisella henkilöllä.

5. Tarkemmat työnjohtoa ja urakoitsijan henkilöstöä koskevat vaatimukset esitetään urakkasopimuksessa.

40 § Työsuojelu

1. Pääurakoitsija toimii urakka-alueellaan koko urakan ajan työsuojelusäännösten mukaisesti päätoteuttajana. Hänen velvollisuuksiinsa kuuluu lainsäädännöstä johtuvat työsuojelua koskevat päätoteuttajan velvollisuudet.
2. Urakoitsijan on nimettävä pätevä vastuuhenkilö huolehtimaan turvallisuuden ja terveyden kannalta tarpeellisesta työmaan yleisjohdosta ja eri osapuolten välisen yhteistoiminnan ja tiedonkulun järjestämisestä, toimintojen yhteensovittamisesta ja yleisestä järjestyksestä. Huomio tulee kiinnittää erityisesti työskentelyyn vesialueella yleisesti liikennöidyllä väylällä.

VALVONTA

41 § Tilaajan edustajat ja heidän valtuutensa

1. Tilaajan tulee kirjallisesti ilmoittaa urakoitsijalle toimivaltaiset edustajansa sekä heidän valtuutensa
2. Urakoitsija voi kääntyä urakkaa koskevissa asioissa tilaajan toimivaltaisen edustajan puoleen yhtä pätevästi, kuin jos asiassa olisi käännytty suoraan tilaajan puoleen.
3. Työn toteuttamista koskevia tahdonilmaisuja ovat oikeutetut antamaan vain ne henkilöt, jotka urakkasopimuksessa taikka muuten on nimenomaan tätä tehtävää varten urakoitsijalle ilmoitettu. Tilaajan palveluksessa olevalla henkilöllä ei asemansa perusteella ilman erityistä valtuutusta ole oikeutta antaa tällaista määräystä.
4. Pienistä ja kiireellisistä muutoksista voi ilman kirjallista sopimusta antaa määräyksen tilaajan 1. momentissa mainitulla tavalla asianmukaisesti valtuuttama henkilö.

42 § Väylänhoitotyön valvojat

Tilaajan puolesta urakkasuoritusta valvovat tilaajan tähän tehtävään asettamat pätevät valvojat. Valvojana ei ilman urakoitsijan suostumusta saa toimia saman alan urakoitsija tai tämän palveluksessa oleva henkilö.

43 § Valvonnan toteuttaminen

1. Tilaajan edustajalla ja valvojalla on oikeus milloin tahansa käydä työmaalla ja kohteissa, joissa urakkaan kuuluvia töitä suoritetaan.
2. Tilaajan edustajalla ja valvojalla on myös oikeus valvontaa varten tarpeellisten kokeiden, mittausten ja muiden tämän laatuisten tehtävien suorittamiseksi korvauksetta käyttää urakoitsijalle kuuluvia tarkastuskohteessa olevia laitteita, kojeita ja tarvikkeita sekä saada tähän tarpeellista apua.
3. Tilaajan edustajalla ja valvojalla on oikeus saada käyttöönsä urakoitsijan laadunvarmistuksen edellyttämät mittaustulokset ja muut laadunvarmistustiedot.

4. Jos tilaajan edustaja tai valvoja havaitsee urakkasuorituksessa virheen, hänen on huomautettava tästä urakoitsijalle, jonka on korjattava virhe viipymättä.
5. Jos tilaajan edustaja tai valvoja havaitsee urakkasuorituksessa vakavan virheen, jota ei välittömästi korjata ja jonka korjaamatta jättäminen aiheuttaisi huomattavia lisäkustannuksia, vaaraa tai vahinkoa, hänen on työmaapäiväkirjaan tai työmaakokouksen pöytäkirjaan tehtävällä merkinnällä taikka muulla tavoin kirjallisesti huomautettava tästä urakoitsijalle. Jos urakoitsija pitää huomautuksen sisältämää vaatimusta sopimuksen vastaisena tai epätarkoituksenmukaisena, hänen on mahdollisimman pian kirjallisesti esitettävä vaatimuksensa tai vastahuomautuksensa tilaajalle.
6. Mikäli osoittautuu, että valvoja on siinä määrin epäpätevä tai sopimaton, että väylänhoitourakan toteuttaminen siitä kärsii, urakoitsijan tulee kirjallisesti ilmoittaa tästä tilaajalle. Ellei asiaan tule korjausta, on tällainen henkilö korvattava toisella henkilöllä.

44 § Valvonnan vaikutus vastuuseen

Tilaajan taholta tapahtuva valvonta ei rajoita eikä vähennä urakoitsijan sopimuksenmukaista vastuuta.

Luku 8

YHTEISET KOKOUKSET JA TOIMITUKSET

KOKOUKSET JA TARKASTUKSET

45 § Urakkaneuvottelu

1. Ennen sopimuksen allekirjoittamista pidetään urakkaneuvottelu, jossa käydään läpi tarjouksen sisältöön liittyviä yksityiskohtia. Viimeistään urakkaneuvottelussa molemmat osapuolet ovat velvollisia tuomaan esille ne tarjouspyynnön ja tarjouksen sisällössä olevat seikat, joiden tarkennuksen ja lisäämisen urakkasopimukseen sopijapuoli katsoo välttämättömäksi.
2. Urakkaneuvottelusta laaditaan pöytäkirja, jonka tilaaja ja urakoitsija allekirjoittavat.

46 § Urakkasuoritukseen liittyvät katselmukset

1. Siinä tapauksessa, että jompikumpi sopijapuoli haluaa saada jonkin sopimukseen liittyvän seikan pätevästi todeksi tai mikäli todelliset olosuhteet poikkeavat sopimusasiakirjoissa ilmoitetuista tiedoista tai tutkimustuloksista, toimitetaan urakan kohteessa katselmus, ellei asia ole muutoin selvitetävissä.
2. Sen sopijapuolen, joka katsoo etunsa sitä vaativan, tulee pyytää kirjallisesti katselmusta, jossa poikkeama ja sen vaikutus urakkaan voidaan todeta. Tällöin on pyrittävä määrittelemään tämän seikan vaikutus urakkahintaan ja -aikaan. Ellei katselmusta pyydetä niin ajoissa, että tietojen ja tutkimustulosten poikkeaminen voidaan todeta, on oikeus vaatimusten tekemiseen edellä mainitulla perusteella menetetty.

3. Urakkakohteella pidetään katselmus sekä urakkakauden alussa että lopussa. Katselmuksissa tarkastetaan urakkaan kuuluvien rakenteiden kunto ja kelluvista merkeistä myös niiden sijainti. Katselmuksista laaditaan pöytäkirja, jonka tilaaja ja urakoitsija allekirjoittavat.
4. Katselmus on pidettävä sitä pyytäneen sopijapuolen ilmoittamana tai yhteisesti sovittuna aikana. Katselmus voidaan pitää sopijapuolen poissaolosta huolimatta, ellei poissaololle ole pätevää syytä.
5. Katselmuksen pitävät tilaaja ja urakoitsija yhdessä. Kummallakin sopijapuolella on oikeus kutsua toimitukseen asiantuntijoita. Katselmuksiin nähden on noudatettava soveltuvin osin 52-53 §:issä tarkastuksista annettuja määräyksiä.

47 § Työmaakokoukset

1. Kun sopijapuolet pitävät yhteisiä työmaakokouksia, on näistä kokouksista pidettävä pöytäkirjaa, jonka tilaaja ja urakoitsija tai heidän edustajansa allekirjoittavat. Työmaakokouksissa toimii tilaaja tai hänen edustajansa puheenjohtajana ja erikseen sovittu henkilö pöytäkirjan pitäjänä.
2. Työmaakokouksessa tehty pöytäkirjaan otettu huomautus tai ilmoitus, joka muutoin olisi tehtävä kirjallisesti, katsotaan mainitunlaista kirjallista ilmoitusta vastaavaksi.

VASTAANOTTO

48 § Vastaanottotarkastus

1. Urakka-ajan päätyttyä pidetään vastaanottotarkastus, jossa puheenjohtajana ja toimitusmiehenä toimii tilaajan edustaja tai tilaajan määräämä muu henkilö.
2. Sekä urakoitsijalla että tilaajalla on oikeus pyytää vastaanottotarkastus aikaisintaan viikkoa ennen sopimusajan päättymispäivämäärää.
3. Pyyntö on tehtävä joko kirjallisesti tai suullisesti ja tarkastus on sen jälkeen aloitettava viimeistään 14 vuorikauden kuluessa pyynnön tiedoksi saamisesta, joko sovittuna tai, ellei voida sopia, tilaajan määräämänä päivänä.
4. Vastaanottotarkastuksessa on todettava, onko aikaansaatu palvelu ja työntulos sopimusasiakirjojen määräysten mukainen. Vastaanottotarkastuksessa on pidettävä pöytäkirjaa. Tarkastuspöytäkirjaan on tehtävä merkinnät siitä, onko urakkaan kuuluvia velvollisuuksia jätetty suorittamatta tai missä määrin niitä ei ole suoritettu sopimuksen mukaisesti. Siihen merkitään lisäksi tiedot urakka-alueesta, tiedot loppukatselmuksesta, urakoitsijan lopullisesta saatavasta sekä mahdollisista erimielisyyksistä.
5. Sopijapuolten on puhevaltansa menettämisen uhalla ilmoitettava urakkasopimukseen ja sen tarkoittamaan työhön sekä siihen liittyviin muutos- ja lisätöihin perustuvat lopulliset yksilöidyt vaatimuksensa vastaanottotarkastuksessa tai, mikäli se ei urakoitsijan osalta silloin ole mahdollista, on hänen kahden viikon kuluessa sen jälkeen kun pöytäkirja on annettu urakotitsijalle tehtävä vaatimuksensa sopimuksen tarkoittamaan työhön.

49 § Tarkastuksen perusteella urakoitsijalle jäävät toimenpiteet

Urakoitsijan on sovitussa ajassa tai mahdollisimman nopeasti tehtävä ne toimenpiteet, jotka tarkastuksessa on todettu urakoitsijan vastattavaksi.

50 § Taloudellinen loppuselvytys

1. Ellei vastaanottotarkastuksessa jo ole lopullisesti selvitetty kaikkia sopijapuolten välisiä tilisuhteita ja ellei määräajoista muuta sovita, urakoitsijan tulee kahden viikon kuluessa vastaanottotarkastuspöytäkirjan saatuaan lähettää tilaajalle yksilöity lopputilitys kaikista sopijapuolten välisistä epäselvistä asioista. Tilitys ja siihen annettava tilaajan vastine käsitellään loppuselvityksessä, joka on pidettävä kuu-kauden kuluessa tilityksen luovuttamisesta tilaajalle.
2. Loppuselvityksessä on pidettävä pöytäkirjaa, jonka pitäjän samoin kuin puheenjohtajan määräämisessä noudatetaan vastaavasti mitä 52 §:ssä tarkastustoimitusten osalta on määrätty.
3. Sopijapuolten on esitettävä vaatimustensa määrät puhevaltansa menettämisen uhalla viimeistään loppuselvitystilanteessa. Menetyseuraamus ei koske kuitenkaan sellaisia vaatimuksia, joista on määrältäänkin aikaisemmin sovittu.

KIRJAUKSET

51 § Työmaapäiväkirja ja siihen tehtävät huomautukset

1. Ellei toisin sovita, työmaan johtovelvollisuuksista vastaavan urakoitsijan on huolehdittava, että työmaalla pidetään työmaapäiväkirjaa, johon päivittäin merkitään työtä koskevat tiedot ja tapahtumat.
2. Päiväkirjaan on pyydettäessä merkittävä tilaajan, viranomaisen ja kenen tahansa työmaan urakoitsijan, asiantuntijan tai tavarantoimittajan esittämä työmaata koskeva huomautus.
3. Työmaapäiväkirjan pitäjän on kuittauksella tai muulla tavalla osoitettava, että jollekin muulle osapuolelle päiväkirjassa osoitettu huomautus on saatettu tämän tiedoksi.
4. Työmaapäiväkirja on esitettävä työmaan valvojalle, joka kuittauksellaan osoittaa saaneensa sen tiedoksi.

52 § Tarkastuspöytäkirjat

1. Kaikista tarkastustoimituksista on pidettävä pöytäkirjaa, josta tulee ilmetä ainakin seuraavat tiedot:
  - a) mikä tarkastus on kysymyksessä ja tarkastuksen kohde;
  - b) milloin, missä ja kenen pyynnöstä tarkastus pidetään;
  - c) tarkastuksen sopimuksenmukaisuuden toteaminen;
  - d) tarkastuksessa läsnä olleet sopijapuolet, heidän mahdolliset edustajansa ja asiantuntijansa sekä tarpeen vaatiessa muutkin tarkastukseen osallistuneet henkilöt;
  - e) tarkastuksen tulos;
  - f) asianomaisten vaatimukset ja vastineet;

- g) suoritettaviksi määrätty toimenpiteet määräaikoineen;
  - h) miten pöytäkirja tarkistetaan ja allekirjoitetaan.
2. Tarkastustoimituksessa toimii puheenjohtajana tilaaja tai tämän edustaja, elleivät sopijapuolet sovi jäävittömän henkilön valitsemisesta tähän tehtävään. Pöytäkirjan pitäjän määrää puheenjohtaja.
  3. Ennalta sovittu tai ilmoitettu tarkastus voidaan pitää urakoitsijan poissaolosta huolimatta.
  4. Tarkastuksen sopijapuolen on toimitettava tarkastuspöytäkirja tarpeellisilta osilta neljäntoista vuorokauden kuluessa sen saatuaan sellaiselle sopijapuolelleen, jonka oikeutta tai velvollisuutta tarkastuksen kohteena ollut seikka koskee.

53 § Pöytäkirjan tarkastaminen

Sopijapuolten vaatimuksesta voidaan pöytäkirja tarpeellisilta osiltaan tarkistaa heti tarkastus- tai muussa toimituksessa, jolloin pöytäkirja annetaan sopijapuolille. Muuten on tilaajan huolehdittava siitä, että pöytäkirja viipymättä, kuitenkin viimeistään neljäntoista vuorokauden kuluessa toimituksen päättymisestä, toimitetaan urakoitsijalle, jonka tulee, jos katsoo, ettei pöytäkirja joltakin osalta vastaa toimituksen kulkua, toimittaa tilaajalle perusteltu vastalauseensa neljäntoista vuorokauden kuluessa pöytäkirjan saatuaan.

Luku 9

SOPIMUKSEN PURKAMINEN TAI SIIRTÄMINEN

TILAAJAN OIKEUS PURKAA SOPIMUS

54 § Urakoitsijan sopimusrikkomus

1. Tilaajalla on oikeus purkaa sopimus,
  - a) jos urakoitsija ei noudata tehtävän/työn alkamisajankohtaa tai jos työtä tehdään siten, että se muodostuu sopimuksen vastaiseksi, eikä tilaajan kirjallisesta huomautuksesta huolimatta korjausta kohtuullisessa ajassa tapahdu. Tilaajalla ei kuitenkaan ole oikeutta purkaa sopimusta, jos sopimusrikkomus johtuu 13 §:ssä ilmoitetusta syytä.
  - b) jos urakoitsija ei ole 21 vuorokauden kuluessa sopimuksen allekirjoittamisesta antanut sovittua vakuutta.
  - c) jos urakoitsija laiminlyö verojen tai sosiaalimaksujen maksamisen ellei laiminlyöntiä voida pitää vähäisenä tai ellei tilaajalle toimiteta viranomaisten hyväksymää maksusuunnitelmaa.
2. Ennen sopimuksen purkamista tilaajan tulee kirjallisesti huomauttaa urakoitsijaa ja ilmoittaa urakkasopimuksen purkamisen uhasta, ellei laiminlyöntiä tilaajan vaatimassa kohtuullisessa ajassa korjata.

55 § Urakoitsijan konkurssi tai suorituskyvyttömyys

Tilaajalla on oikeus purkaa sopimus, jos urakoitsija asetetaan konkurssiin tai urakoitsijan muuten havaitaan olevan sellaisessa tilassa, ettei voida odottaa hänen täyttävän sopimuksen mukaisia velvollisuuksiaan, eikä jälkimmäisessä tapauksessa luotettavaa selvitystä näiden velvoitusten täyttämistä anneta.

56 § Ylivoimainen este

Tilajalla on oikeus purkaa sopimus, mikäli urakan toteuttaminen puolustustila- tai valmiuslaissa tarkoitettujen poikkeuksellisten olojen tai vastaavan ylivoimaisen esteen vuoksi on pakko keskeyttää pitkäksi, epämääräiseksi ajaksi.

57 § Urakoitsijan kuolema

Jos urakoitsijana toimiva henkilö kuolee, on tilajalla oikeus purkaa sopimus. Tilajan tulee kuitenkin tarjota urakoitsijan kuolinpesälle tilaisuus jatkaa töitä, jos kuolinpesällä katsotaan olevan edellytykset urakkasuorituksen loppuunsaattamiseen. Kuolinpesän on tällöin viipymättä ja viimeistään kahden viikon kuluessa ilmoitettava, aikooko kuolinpesä käyttää hyväkseen tätä tarjousta. Samalla kuolinpesän on ilmoitettava se henkilö, joka kuolinpesän edustajana tulee johtamaan urakkasuorituksen sopimuksen mukaista täyttämistä ja jonka tilaaja voi kohtuudella hyväksyä. Urakoitsijan kuoleman johdosta aiheutuvat järjestelyt eivät aiheuta muutosta sovittuun urakka-aikaan.

58 § Työmaan haltuunotto sekä tavaran ja välineiden käytön korvaaminen

1. Jos tilaaja purkaa sopimuksen edellä 54-57 §:ien tarkoittamissa tapauksissa, on tilajalla tai jos työn jatkaminen siirtyy urakoitsijan takaajan tehtäväksi, takaajalla oikeus välittömästi ottaa urakka-alue haltuunsa kaikkine siellä olevine rakennuksineen, materiaaleineen ja tarvikkeineen sekä käyttää niitä töiden jatkamiseen. Urakoitsijalle, hänen oikeudenomistajilleen tai konkurssipesälle kuuluvan omaisuuden käyttämisestä tilaajan hyväksi on tilaajan tai työtä jatkavan takaajan suoritettava urakoitsijalle, hänen oikeudenomistajalleen tai urakoitsijan konkurssipesälle käypä korvaus joko käytetyn materiaalin ja tarvikkeen hintana tai vuokrana siltä osin kuin tämä ei ole sisällynyt urakkahintaan tai tullut muulla tavoin huomioonotetuksi. Tilajalla on oikeus käyttää tämä korvaus jäljempänä 59 § 1 momentin tarkoittaman vahinkosaatavansa kuittaamiseen.
2. Tilajan purettua edellä mainitulla tavalla sopimuksen, työmaalla on toimitettava katselmus, johon voivat osallistua myös työmaan muut urakoitsijat. Katselmuksessa todetaan urakan tilanne ja tehdyt työt sekä laaditaan mahdollisuuksien mukaan luettelo työmaalla olevista tarvikkeista ja materiaaleista ja niiden omistajista. Väylänhoitourakan töitä voidaan edellä olevan estämättä jatkaa ennen katselmusta siltä osin, kuin se on välttämätöntä.
3. Jos edellä 1 momentissa mainituista maksuista ei päästä yksimielisyyteen ennen kuin tilaajan tai takaajan toimesta ryhdytään työtä jatkamaan, ei tämä erimielisyys saa viivyttää työn jatkamista, vaan tilajalla tai takaajalla on sanotut oikeudet riippumatta siitä, päästäänkö yksimielisyyteen maksukysymyksistä.
4. Jos urakoitsija, hänen oikeudenomistajansa tai konkurssipesä estävät tilaajaa tai takaajaa työn jatkamisessa, tilajalla tai takaajalla on oikeus saada tältä korvaus kaikesta siitä, mistä tilaajan tai takaajan vahinko on kasvanut sen vuoksi, että työn jatkaminen on viivästynyt.
5. Urakoitsija, hänen oikeudenomistajansa tai konkurssipesä ovat lisäksi velvolliset myötävaikuttamaan siihen, että tilaaja tai takaaja saa ottaa haltuunsa urakoitsijan toimesta tehdyt sopimukset sekä hänen laatimansa suunnitelmat, jotka koskevat urakkasuoritusta.

59 § Tilisuhteiden selvittäminen

1. Jos tilaaja edellä 54- 55 §:ien ja 57 §:n tarkoittamissa tapauksissa purkaa sopimuksen, on urakoitsija velvollinen korvaamaan tilaajalle kaikki ne sopimuksen purkamisen johdosta aiheutuvat kustannukset, jotka urakkaa loppuun saatettaessa syntyvät yli sovitun urakkahinnan, samoin kuin kaikki muutkin tilaajalle sopimuksen purkamisesta aiheutuvat, urakoitsijan tahallisesta tai tuottamuksellisesta menettelystä aiheutuvat vahingot.
2. Urakoitsijan hyväksi on laskettava suoritettua työtä vastaava osuus urakkahinnasta ottaen kuitenkin huomioon vähennyksenä työn loppuun saattamiskustannukset ja urakkasopimuksen purkamisesta tilaajalle mahdollisesti aiheutuvat vahingot samoin kuin mahdolliset sakot.
3. Tilaajan ja urakoitsijan tilisuhteet järjestetään lopullisesti urakan päätyttyä, jolloin tilaaja antaa selvityksensä siitä, mitä urakka kaikkine kustannuksineen ja urakoitsijan vastattavaksi kuuluvine vahinkoineen on tullut tilaajalle maksamaan. Tällaisessa selvittelyssä noudatetaan soveltuvin osin edellä olevia loppuselvitystoimitusta koskevia määräyksiä. Siihen asti, kunnes näin on tapahtunut, tilaajalla on oikeus pidättää edellä mainituin tavoin määrätty urakoitsijan osuus urakkahinnasta.

URAKOITSIJAN OIKEUS PURKAA SOPIMUS

60 § Tilaajan velvollisuuksien laiminlyönti

1. Urakoitsijalla on oikeus purkaa sopimus, ellei tilaaja täytä sopimuksen mukaisesti maksuvelvollisuuttaan tai urakan suorittamiseen olennaisesti vaikuttavaa muuta velvollisuuttaan taikka jos tilaaja toimenpiteillään estää urakkasuorituksen täyttämisen sopimuksen mukaisesti. Ennen sopimuksen purkamista urakoitsijan tulee kirjallisesti huomauttaa tilaajaa ja ilmoittaa urakkasopimuksen purkamisen uhasta, ellei laiminlyöntiä kohtuullisessa ajassa korjata.
2. Edellä mainitussa tapauksessa urakoitsijalla on purkamisen sijasta oikeus väliaikaisesti keskeyttää työt, kunnes nähdään johtaako este väistämättä sopimuksen purkamiseen. Urakoitsijan tulee ilmoittaa asiasta kirjallisesti tilaajalle ennen töiden keskeyttämistä.

61 § Ylivoimainen este

Urakoitsijalla on oikeus purkaa sopimus, mikäli urakan toteuttaminen, puolustustilatai valmiuslaissa tarkoitettujen poikkeuksellisten olojen tai vastaavan ylivoimaisen esteen vuoksi on pakko keskeyttää pitkäksi epämääräiseksi ajaksi.

62 § Urakoitsijan suorittaman purkamisen tai keskeyttämisen vaikutus

1. Urakoitsijan purettua edellä mainitulla tavalla sopimuksen on työmaalla toimitettava katselmus, jonka perusteella todetaan urakan tilanne ja tehdyt työt sekä määrätään tehtyjen töiden osuus urakkasopimuksen käsittämästä työstä. Katselmukseen nähden on noudatettava, mitä 58 §:n 2. momentissa on määrätty.
2. Jos sopimus puretaan 60-61 §:ien tarkoittamissa tapauksissa, urakoitsijalla on oikeus saada urakan suoritettua osaa vastaava vastike sekä 60 §:n tarkoittamassa tapauksessa lisäksi korvaus sopimuksen purkamisesta hänelle aiheutuneista todistet-

tavista vahingoista, niihin luettuna myös kohtuullinen korvaus saamatta jääneestä voitosta.

3. Siinä tapauksessa, että urakoitsija edellä 60 §:n 2. momentissa mainitulla tavalla on keskeyttänyt työt keskeytyksen kuitenkin johtamatta sopimuksen purkamiseen, urakoitsijalla on oikeus saada keskeyttämisen johdosta tarvittava pidennys suoritusajansa sekä korvaus keskeyttämisestä aiheutuneista lisäkustannuksista.

TAKAAJAN OIKEUS

63 § Urakan saattaminen loppuun takaajan toimesta

1. Jos tilaaja 54-55 §:ssä ja 57 §:ssä mainituissa tapauksissa purkaa sopimuksen, jonka täyttämistä on asetettu takausvakuus, takaajalla on ensisijainen oikeus suorittaa jäljellä oleva väylänhoitourakka loppuun, mikäli työ suoritetaan sellaisen johdon alaisena, että tilaaja voi sen kohtuudella hyväksyä. Takaajan on kuitenkin tällöin otettava omavelkaisesti ja mikäli työtä jatkavia takaajia on useampia, kunkin takaajan lisäksi yhteisvastuullisesti vastataksaan kaikista urakoitsijan sopimuksen mukaisista, vielä täyttämättä olevista velvollisuuksista. Ellei tilaaja viimeistään neljäntoista vuorokauden kuluessa siitä, kun tilaaja kirjallisesti on ilmoittanut sopimuksen purkamisesta takaajalle tämän ilmoittamalla tai tilaajan muuten tuntemallaan osoitteella, ole saanut ilmoitusta, että takaaja haluaa näillä ehdoilla saattaa urakan loppuun, tämä takaajan oikeus on menetetty.
2. Takaajan edellä mainittu oikeus ei estä tilaajaa heti sopimuksen purettuaan ottamasta työtä 58 § 1. momentissa mainitulla tavalla haltuunsa.

SOPIMUKSEN SIIRTÄMINEN

64 § Sopimuksen siirtäminen

Kummallakaan sopijapuolella ei ole oikeutta siirtää sopimusta ilman toisen sopijapuolen suostumusta.

Luku 10

ERIMIELISYYDET JA NIIDEN RATKAISEMINEN

65 § Yleinen periaate

Sopijapuolten välillä syntyvissä erimielisyyksissä on ratkaisu pyrittävä löytämään sopimusasiakirjojen määräyksistä ja niistä ilmenevistä periaatteista silloinkin, kun asiakirjoista ei saada suoraa vastausta syntyneisiin riitakysymyksiin. Riitaisuudet ja erimielisyydet on pyrittävä ratkaisemaan keskinäisin neuvotteluin sitä mukaa kuin niitä ilmenee.

66 § Riidanalainen suoritus

Jos sopijapuolet eivät pääse yksimielisyyteen siitä, kuuluuko jokin suoritus urakkaan tai jos eivät sovi 32 §:n tarkoittaman muutostyön vaikutuksesta urakkahintaan, urakoitsijan on tilaajan vaatimuksesta kuitenkin täytettävä tällaiset suoritukset oikeaan

aikaan. Jos havaitaan, että riidanalainen suoritus aiheuttaa muutoksia urakkahintaan, määrätään nämä muutokset omakustannushinnan määräytymisperusteiden mukaisesti. Tilaajan tulee kuitenkin urakoitsijan vaatimuksesta suorittaa riidanalaisesta suorituksesta välittömästi työn valmistuttua maksu siltä osalta, jota voidaan pitää riidattomana.

67 § Oikeus urakoitsijan laiminlyönnin korjaamiseen

1. Jos urakoitsija laiminlyö jonkin hänelle sopimuksen mukaan kuuluvan velvollisuutensa täyttämisen, tilaajalla on oikeus huolehtia velvoitteen täyttamisestä urakoitsijan kustannuksella, ellei urakoitsija ole tilaajan kehotuksesta korjannut laiminlyöntiä tai parantanut toimintaansa. Toimenpideaikoja edellyttävien tehtävien osalta tilaajalla on oikeus ryhtyä välittömiin toimenpiteisiin ja muiden tehtävien osalta asetetun kohtuullisen määräajan umpeuduttua. Näin syntyneet kulut tilaaja saa periä urakoitsijalta. Syntyneiden kulujen lisäksi tilaaja on oikeutettu perimään sakkoa muissa sopimusasiakirjoissa esitetyin ehdoin.
2. Laiminlyönnistä johtuva korvausvelvollisuus on määritetty 17 §:ssä.

68 § Riitaisuuksien ratkaiseminen

Ellei urakkasopimuksessa ole toisin määrätty, tämän sopimuksen pätevyyttä, tulkintaa ja soveltamista sekä muutos- ja lisätoita ja niiden kustannuksia koskevat riitaisuudet, joista asianomaiset eivät pääse keskenään sopimukseen samoin kuin sopimuksesta johtuvien saatavien perimistä koskevat asiat on jätettävä käräjäoikeuden ratkaistavaksi.